

A Kúria a Zamecsnik, Pósfai és Társai Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Klauber Eszter ügyvéd által képviselt ... felperesnek - a dr. ... jogtanácsos által képviselt ... **Minisztérium** alperes ellen határozati javaslat jogszabálysértő voltának megállapítása iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságon 35.M.1758/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 51.Mf.638.962/2012/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán a 2014. január 15-én megtartott tárgyaláson meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 51.Mf.638.962/2012/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 35.M.1758/2011/30. számú ítéletét megváltoztatja és megállapítja, hogy a Magyar Köztársaság Honvédelmi Minisztere 6-2-17/2011/B. számú, a felperes hivatásos szolgálati viszonyának méltatlanság címén felmentéssel történő megszüntetését kezdeményező határozati javaslata jogsértő.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 80.000,- Ft (Nyolcvanezer forint) és 21.600,- Ft (Huszonegyezer-hatszáz forint) együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Az első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A Budapesti Katonai Ügyészség 2010. február 17-én büntetőeljárást kezdeményezett a felperessel szemben a Btk. 252. § (1) bekezdésébe ütköző, a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő üzletszerűen, költségvetési szerv intézkedésére jogosult dolgozója által bünszervezet tagjaként elkövetett vesztegetés büntette elkövetésének alapos gyanúja miatt. A ... miniszter 2010. február 25-én kelt határozatával a felperest 2010. február 18-i hatállyal felfüggesztette beosztásából, és rendelkezett arról, hogy a büntetőeljárás, illetve a rendelkezési állomány alatt munkavégzés nélkül is 100 %-os távolléti díjra jogosult. A miniszter egyben kérte a Köztársasági Elnököt, hogy a felperessel szemben folytasson le méltatlansági eljárást. A Köztársasági Elnök válaszlevelében arról tájékoztatta a minisztert, hogy nem minősül a felperes

parancsnokának és álláspontja szerint amennyiben a miniszter joghézagot észlel a méltatlansági eljárás elrendelésére vonatkozó hatáskör tekintetében, lehetősége van a jogszabály módosítására.

... miniszter 2011. január 25-én megkereste a Budapesti Katonai Ügyészséget a felperes büntetőügyében és ugyanezen a napon - a hivatalos válasz bevétele nélkül - rendelkezett a felperessel szemben a méltatlansági eljárás megindításáról. Határozatát azzal indokolta, hogy a felperessel szemben büntetőeljárás folyik bűnszervezet tagjaként költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által elkövetett vesztegetés büntette miatt.

A felperes ezt követően 2011. február 11-én kelt és a ... miniszternek címzett levelében lemondással megszüntette hivatásos szolgálati viszonyát, s egyben kérte a lemondási idejének rövidebb határidőben történő megállapítását.

2011. március 22-én a felperes lemondásával kapcsolatban tartott személyi beszélgetésen tájékoztatták a felperest arról, hogy a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény (Hjt.) 58. § (1) bekezdés a) pontja alapján a vészhelyzet ideje alatt szolgálati viszonyáról nem mondhat le. Amennyiben a kormány a hivatkozott vészhelyzetet nem hosszabbítja meg, a lemondás jogával 2011. április 30-a után élhet. A felperes akként nyilatkozott, hogy a lemondásra vonatkozó nyilatkozatát a későbbiekben is fenntartja. A ... Személyzeti Csoportfőnökség Csoportfőnöke közölte, hogy a lemondásra vonatkozó felperesi nyilatkozat semmis, ezért a vészhelyzet megszűnése után ismételten nyilatkozatot kell tennie.

A ... miniszter 2011. március 29-én kelt és a felperessel április 4-én közölt 6-2-17/2011/B. számú határozati javaslatával a felperes hivatásos szolgálati viszonyának méltatlanság címén felmentéssel történő megszüntetését kezdeményezte.

A felperes e határozatot sérelmezve keresetet nyújtott be a Fővárosi Munkaügyi Bíróságon, melyben e határozati javaslat jogszabálysértő voltának megállapítását és hatályon kívül helyezését, és a méltatlansági eljárás megszüntetését kérte. Keresetlevelében bejelentette, hogy szolgálati viszonyáról 2011. február 15-i hatállyal lemondott, emiatt szolgálati viszonya a Hjt. 58. § (2) bekezdése alapján - két hónapos lemondási idő elteltével - 2011. április 15-én megszűnt.

Az alperes a peres eljárás során akként nyilatkozott, hogy a felperes szolgálati viszonya az elsőfokú eljárás során is fennállt.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 35.M.1758/2011/30. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Ítélete indokolásában kifejtette, hogy 2010. november 30-ig az alperes menthető okból nem tudta

igényét érvényesíteni, mivel nyugodott a méltatlansági eljárás megindításához fűződő jog, olyan jogi helyzet állt fenn, mely szerint a méltatlansági eljárás lefolytatására tábornok rendfokozatú személlyel szemben nem volt jogköre sem a ... miniszternek, sem a köztársasági elnöknek. A 2010. december 1-jétől bekövetkezett jogszabályváltozás után a tudomásszerzéstől kezdődő 30 napon belül a ... miniszter kezdeményezte a felperessel szemben a méltatlansági eljárást. Érdemben is helytállónak találta a döntést, mivel álláspontja szerint a Hjt. 59. § (6) bekezdés c) pontja szerint szolgálatra méltatlan az, aki magatartásával a honvédség működéséhez szükséges közbizalom fenntartását súlyosan veszélyezteti, ennek ténye önmagában megalapozza a méltatlanságot.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 51.Mf.638.962/2012/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyta és az elsőfokú eljárás illeték összegét 525.177,- Ft-ban állapította meg. Határozata indokolásában kifejtette, hogy a felperes felett a munkáltatói jogkört minden vonatkozásban a ... miniszter gyakorolta, így a dandártábornokkal szembeni méltatlansági eljárás megindítására is ő volt jogosult. Megállapította, hogy a korábbi miniszter (...) még csak azon ismeretek birtokában volt, hogy a felperes ellen büntetőeljárást indítottak és ez alapján nem tartotta szükségesnek a méltatlansági eljárás elrendelését. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a katonai szolgálati viszony méltatlanság címén történő megszüntetésének eljárási szabályairól szóló 40/2007.(XI.28.) HM rendelet (R.) 4. § (1) és (3) bekezdései tartalmazzak csak objektív, illetve szubjektív jogszabályi határidőt, míg a (2) bekezdés esetén csak a büntetőjogi rendelkezések szerinti elévülési időnek van jelentősége, így ez alapján ... miniszter a Btk. 33. §-a szerinti elévülési időben kezdeményezhette a felperessel szemben a méltatlansági eljárást, erre azonban a R. 4. § (1) bekezdésében megjelölt 30 napos szubjektív határidőn belül sor is került. A másodfokú bíróság érdemben is helytállónak találta az elsőfokú bíróság döntését.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben elsődlegesen a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte azzal, hogy a Kúria hozzon új, jogszerű határozatot, másodsorban a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével az első-, illetve másodfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára való utasítását kérte. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság megsértette a R. 4. §-ában foglaltakat, s elkésetten indította meg a felperessel szemben a méltatlansági eljárást. Álláspontja szerint a R. 4. § (2) bekezdése esetében nem alkalmazható, mivel a méltatlansági eljárás alapjául szolgáló cselekmény nem minősült bűncselekménynek, a 4. § (1) bekezdésében megállapított 30 napos, az eljárás megindítására nyitva álló határidő pedig 2010. december 31-én lejárt. Vitatta,

hogy a méltatlansági eljárás során a terhére rótt cselekmény bűncselekménynek minősült. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság megsértette a Pp. 206. § (1) bekezdését is, amikor ... tudomásszerzéséhez kötötte az eljárási határidő kezdetét, figyelemmel arra is, hogy vele szemben a vádemelésre a méltatlansági eljárás elrendelését követően került sor, így sem a vádirat, sem a vádemelés nem szolgálhatott a méltatlansági eljárás elrendelésének alapjául. Kifogásolta, hogy esetében sérült az ártatlanság vélelmének alkotmányos elve, továbbá hogy a másodfokú bíróság a Pp. 164. § (2) bekezdése és 235. § (1) bekezdése megsértésével hivatalból rendelt el bizonyítási eljárást és értékelt olyan bizonyítékot, ami az elsőfokú eljárásnak nem volt tárgya.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében azt kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet hatályában tartsa fenn, mivel az semmilyen jogszabályi rendelkezést nem sért.

A felperes felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint alapos.

Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a Hjt. 2. § (2) bekezdése, illetve 3. számú melléklete szerint a felperes felett a munkáltatói jogkört minden vonatkozásban a ... miniszter gyakorolta mind a 2010. januárjában, mind a Hjt. 2010. december 1-jei módosítást követően. Az 59/B. § a kialakult jogbizonytalanságra tekintettel csak egyértelműsítette, hogy a dandártábornokkal szembeni méltatlansági eljárás megindítására a miniszter jogosult, de az már addig is következett a R. 2. §-ából, illetve a Hjt. 2. §-ából. Ennek megfelelően azt kellett megvizsgálni, hogy a felperessel szemben a jogszabályban meghatározott határidőn belül indították-e meg a méltatlansági eljárást, vagy sem.

A R. 4. § (1) bekezdése szerint a méltatlansági eljárás alapjául szolgáló cselekmény miatt nem indítható méltatlansági eljárás, ha az alapjául szolgáló cselekmény elkövetése óta egy év, vagy a parancsnoknak e cselekményről való tudomásszerzésétől számítva 30 nap eltelt.

(2) Ha a méltatlansági eljárás alapjául szolgáló cselekmény egyben bűncselekménynek is minősül - az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően -, az eljárás mindaddig megindítható, amíg az a Büntető törvénykönyv 33. §-a szerint el nem évül.

(3) Ha a cselekményről a parancsnok az (1) bekezdésben meghatározott határidőn túl szerez tudomást, a méltatlansági eljárást csak az állomány tagjának a büntetőeljáráásban gyanúsítottként történő bevonását követően, az erről való tudomásszerzéstől számított három hónapon belül lehet megindítani.

Megállapítható, hogy míg a R. 4. § (1) bekezdése valamennyi, a méltatlansági eljárás alapjául szolgáló cselekmény vonatkozásában

tartalmazza a méltatlansági eljárás megindítására nyitva álló objektív és szubjektív határidőt, úgy a (2) és (3) bekezdés olyan cselekmények vonatkozásában tartalmaz rendelkezést, melyek egyben bűncselekménynek is minősülhetnek. Ez esetben a (2) bekezdés rendelkezése szerint az objektív határidő az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően a Btk. szerinti elévülési időben került meghatározásra, a 4. § (3) bekezdése pedig a bűncselekménynek minősíthető cselekmény esetén a szubjektív határidő vonatkozásában tartalmaz eltérő rendelkezést. E szerint, ha a cselekmény miatt az állomány tagjával szemben büntetőeljárás indult, akkor a parancsnok nemcsak az (1) bekezdésben említett 30 napon belül, hanem az állomány tagjának a büntetőeljárásban gyanúsítottként történő bevonását követő három hónapon belül indíthatja meg a méltatlansági eljárást.

Ennek megfelelően kellő alap nélkül állapította meg a másodfokú bíróság azt, hogy az R. 4. § (1) és (3) bekezdésének rendelkezéseinél merülhet csak fel a munkáltató tudomásszerzéséhez kapcsolódó szubjektív jogszabályi határidő és a (2) bekezdés esetén csak a büntetőjogi rendelkezések szerinti elévülési időnek van jelentősége. Ezzel szemben az állapítható meg, hogy a R. 4. § (1) bekezdése valamennyi, az állomány tagja által elkövetett cselekmény vonatkozásában tartalmazza a méltatlansági eljárás megindítására nyitva álló objektív és szubjektív határidőt, úgy bűncselekmény esetén ezen határidők meghosszabbodnak, az objektív határidő a (2) bekezdésben rögzített módon az elévülési időhöz kapcsolódik, a szubjektív határidő pedig abban az esetben, ha az állomány tagját gyanúsítottként vonták be a büntetőeljárásba, a parancsnoknak erről történő tudomásszerzésétől számított három hónapban határozza meg.

Az objektív határidő megtartása a perben nem volt vitatott, így azt kellett vizsgálni, hogy a felperes felett munkáltatói jogkört gyakorló miniszter mikor szerzett tudomást a felperes cselekményéről, illetve arról, hogy büntetőeljárásban gyanúsítottként vonták be.

Peradat, hogy a ... miniszter (...) 2010. február 25-én tudomással bírt arról, hogy a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa Kbny.Iv.8/2010/2. számú végzése alapján büntetőeljárás indult a felperessel szemben. Erre tekintettel került sor a felperes beosztásából történő felfüggesztésére és tartós külföldi szolgálatra történt vezénylése megszüntetésére. Szintén e napon kereste meg a miniszter a Köztársasági Elnököt annak érdekében, hogy a felperessel szemben indítson méltatlansági eljárást. (A Köztársasági Elnök 2010. április 13-án közölte, hogy ez nem áll módjában.) Mindezekből az következik, hogy a munkáltatói jogkört gyakorló parancsnok (miniszter) 2010. február 25-től számított három hónapon belül indíthatta volna meg a felperessel szemben a méltatlansági eljárást a R. 4. § (3) bekezdése alapján. Helytállónan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy ... miniszter ezt a

határidőt elmulasztotta, a miniszter személyének megváltozása pedig nem eredményezte a határidő feléledését, a méltatlansági eljárás megindítására nyitva álló szubjektív határidő a miniszter személyének megváltozásával nem nyílt meg újra.

Ennek megfelelően megállapítható, hogy a miniszter 2011. január 25-én elkéssetten indította meg a felperessel szemben a méltatlansági eljárást, a miniszter 6-2-17/2011/B. számú, a felperes hivatásos szolgálati viszonyának méltatlanság címén felmentéssel történő megszüntetését kezdeményező határozati javaslata jogszabályba ütközött.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, a munkaügyi bíróság ítéletét megváltoztatta és megállapította a felperes által sérelmezett határozati javaslat jogszabálysértő voltát.

A pereszes a felperes a Pp. 78. § (1) alapján köteles megfizetni az együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget a felperes részére, míg az első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket az alperest megillető személyes illetékmentességre figyelemmel a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2014. január 15.

Dr. Stark Marianna s.k.a tanács elnöke, Sipőczné Dr. Tánczos Rita s.k. előadó bíró, Szolnokiné Dr. Csernay Krisztina s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

kúriai tisztviselő